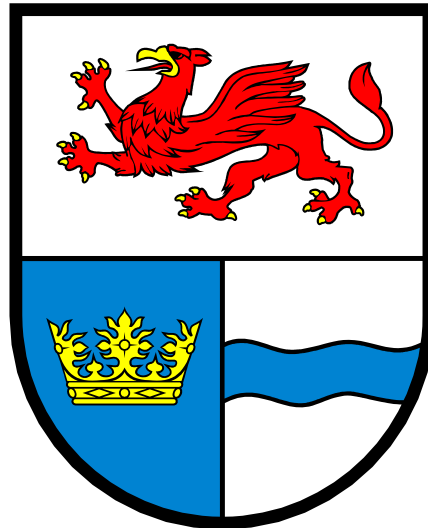

PROGRAM ROZWOJU INSTYTUCJONALNEGO

PROGNOZA FINANSOWA POWIATU GRYFIŃSKIEGO (2003 - 2008)

Opracowana w ramach:
Programu Rozwoju Instytucjonalnego

*Skarbnik Powiatu Gryfińskiego
Mgr Lilianna Ochmańska*

Lipiec 2003

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP.....	3
2. ZAŁOŻENIA DO PROGNOZY.....	4
2.1. ZAŁOŻENIA MAKROEKONOMICZNE.....	4
2.2. ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE ZMIAN DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETU POWIATU GRYFIŃSKIEGO W LATACH 2004-2008.....	4
2.3. ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE ZACIĄGANIA I SPŁATY ZOBOWIĄZAŃ.....	6
3. WYNIKI PROGNOZY FINANSOWEJ	7
3.1. BUDŻET BIEŻĄCY	7
3.2. BUDŻET KAPITAŁOWY	8
3.3. ZADŁUŻENIE	11
3.4. PODSUMOWANIE	15
ZAŁĄCZNIK 1: SŁOWNIK.....	16

1. WSTĘP

Niniejszy dokument stanowi podsumowanie wyników prognozy finansowej budżetu Powiatu Gryfińskiego, opracowanej w ramach Programu Rozwoju Instytucjonalnego wdrażanego w jednostce w okresie kwiecień – grudzień 2003 roku.

Prognoza określa zdolność inwestycyjną i kredytową Powiatu w kontekście realizacji Planu Inwestycyjnego Powiatu na lata 2004-2008. Prognoza stanowi jeden z wariantów realizacji planu inwestycyjnego, wybrany jako najbardziej prawdopodobny na etapie formułowania założeń do opracowania budżetu Powiatu i planu inwestycyjnego.

Metodologia opracowania prognozy finansowej opiera się na rozdzieleniu budżetu bieżącego i budżetu kapitałowego. Jest to kluczowa zasada stosowana przy ocenie sytuacji finansowej jednostki. W zastosowanym podejściu analiza i prognoza danych obejmuje budżet Powiatu w rozumieniu dochodów i wydatków oraz przychodów i rozchodów budżetowych, czyli wykracza poza ramy tradycyjnego rozumienia budżetu. Podejście to pozwala jednak na pełną ocenę sytuacji finansowej JST w ujęciu przepływów finansowych.

Konstrukcja raportu jest zgodna z zasadą analizy danych wynikowych. W pierwszej części zaprezentowano najważniejsze założenia przyjęte do prognozy, w tym założenia makroekonomiczne, założenia zmian dochodów i wydatków budżetowych, przychodów i rozchodów Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej oraz założenia dotyczące zaciągania zobowiązań przez Powiat.

W drugiej części przedstawiono prognozowaną sytuację finansową Powiatu odrębnie analizując budżet bieżący i kapitałowy. Bardziej szczegółowo opisano również prognozę spłaty zadłużenia Powiatu w latach 2003-2013.

W załączniku do raportu umieszczono definicje pojęć i kategorii wykorzystywanych w raporcie, a charakterystycznych dla omawianej metodologii.

2. ZAŁOŻENIA DO PROGNOZY

2.1. ZAŁOŻENIA MAKROEKONOMICZNE

W prognozie finansowej przyjęto następujące założenia makroekonomiczne:

Tabela 1: Założenia makroekonomiczne przyjęte do prognozy finansowej Powiatu Gryfińskiego

	2004	2005	2006	2007	2008
Wskaźniki makroekonomiczne					
Inflacja średnioroczna	2,30%	3,00%	2,50%	2,50%	2,50%
PKB	4,00%	4,00%	5,00%	5,00%	5,00%
Stopy procentowe dla PLN					
Kredyt komercyjny (średnio)	6,40%	6,40%	6,40%	6,40%	6,40%
Redyskonto weksli	6,50%	6,50%	6,50%	6,50%	6,50%
Rentowność 52-tyg. bonów skarbowych	5,50%	5,50%	5,50%	5,50%	5,50%
WIBOR 6M	5,90%	5,90%	5,90%	5,90%	5,90%

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych publikowanych przez BZ WBK inne instytucje finansowe

2.2. ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE ZMIAN DOCHODÓW I WYDATKÓW BUDŻETU POWIATU GRYFIŃSKIEGO W LATACH 2004-2008

Zasady ustalania założeń do prognozy budżetu Powiatu:

- 1) Dochody prognozowane są w podziale na najważniejsze źródła, tj. opłata komunikacyjna, dochody z majątku (sprzedaż, dzierżawa i najem, opłaty z tytułu wieczystego użytkowania, dochody z tytułu odsetek na rachunkach bankowych), wpływy z usług, wpływy z tytułu udziałów w podatku dochodowych od osób fizycznych, subwencja ogólna (część drogowa, oświatowa i wyrównawcza), dotacje celowe (z budżetu państwa na zadania własne i zlecone, na zadania realizowane na mocy porozumień z JST, dotacje z funduszy celowych, dotacje z innych źródeł).
- 2) Prognoza dochodów z dotacji dotyczy wyłącznie dotacji na zadania bieżące.
- 3) Założenia do prognozy dochodów z dotacji na zadania inwestycyjne wynikają z szacunku źródeł finansowania dla projektów inwestycyjnych i wynikają bezpośrednio z przyjętego wariantu planu inwestycyjnego Powiatu na lata 2004-2008.
- 4) Wydatki prognozowane są w szczególności do działów klasyfikacji budżetowej, w ramach działów natomiast, w podziale na wydatki na wynagrodzenia i pochodne, dotacje wszystkich budżetu Powiatu, remonty, pozostałe wydatki bieżące.
- 5) Poziom wydatków majątkowych w latach 2004-2008 wynika z przyjętego wariantu planu inwestycyjnego, który jest wynikiem dostosowania poziomu potrzeb inwestycyjnych do możliwości finansowych i zdolności kredytowej Powiatu.

- 6) Dla wszystkich dochodów i wydatków ustalono kwoty bazowe do prognozy na lata następne. Dokonano analizy planu dochodów i wydatków uchwalonych w budżecie na rok 2003, a następnie wyeliminowano wpływy o charakterze incydentalnym.
- 7) Następnie ustalono założenia zmian poszczególnych kategorii dochodów i wydatków w oparciu o prognozowane wskaźniki inflacji i PKB. W niektórych przypadkach przyjmowano inny niż wymienione wskaźnik zmian na lata 2004-2008.
- 8) Wykonano również prognozę przychodów i wydatków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. W przypadku Powiatu jest to ważne źródło finansowania wydatków majątkowych. Kwoty dostępne na wydatki inwestycyjne na tym funduszu zostały następnie uwzględnione w prognozie jako źródło finansowania projektów inwestycyjnych.

W prognozie finansowej nie uwzględniono planowanych zamian w ustawie o dochodach jednostek samorządu terytorialnego z uwagi na brak wystarczających danych w dniu jej opracowywania. Tym samym, przyjęto założenie, iż poziom dochodów jednostki w ujęciu globalnym nie ulegnie istotnemu zmniejszeniu w stosunku do roku 2003.

Założenia do prognozy najważniejszych dochodów Powiatu:

- 1) Dochody z sprzedaży majątku Powiatu – ustalono, iż kwotą bazową do prognozy będzie średnia dochodów ze sprzedaży z lat 2000-2003, tj. 190 tys. zł. Przyjęto, iż w latach następnych wpływy z tego tytułu będą malały o ok. 15% z roku na rok.
- 2) Dochody z dzierżawy i najmu składników majątkowych rosną w latach 2004-2008 odpowiednio do prognozowanego wskaźnika inflacji. Wielkości bazowe do prognozy ustalono na poziomie planowanych wpływów na rok 2003.
- 3) Dla dochodów z tytułu opłat za wieczyste użytkowanie i dochodów z tytułu odsetek od środków na rachunkach bankowych przyjęto założenie spadku o ok. 2% rocznie. Jest to związane ze sprzedażą składników majątkowych i malejącą stopą procentową dla środków na rachunkach bankowych. Wielkości bazowe do prognozy ustalono na poziomie planowanych wpływów na rok 2003.
- 4) Wpływy z opłat za usługi i z opłaty komunikacyjnej będą wzrastały odpowiednio do wskaźnika inflacji prognozowanego w latach 2004-2008. Wielkości bazowe do prognozy ustalono na poziomie planowanych wpływów na rok 2003.
- 5) Wzrost dochodów z tytułu udziałów we wpływach z podatku dochodowego od osób fizycznych zaplanowano w zależności od prognozowanego wskaźnika inflacji i częściowo wskaźnika PKB. Wielkości bazowe do prognozy ustalono na poziomie planowanych wpływów na rok 2003.
- 6) Przyjęto, iż dochody z subwencji ogólnej – część drogowa i wyrównawcza - będą zmieniały się, odpowiednio do wskaźnika inflacji prognozowanego w latach 2004-2008. Wielkości bazowe do prognozy ustalono na poziomie planowanych wpływów na rok 2003.
- 7) Dochody z subwencji ogólnej - część oświatowa - utrzymano na poziomie roku 2003 w całym okresie prognozy.

- 8) Wzrost wszystkich dochodów z dotacji na zadania bieżące prognozowany jest odpowiednio do wskaźnika inflacji. Wielkości bazowe do prognozy ustalono na poziomie planowanych wpływów na rok 2003.

Założenia ogólne do prognozy wydatków bieżących Powiatu:

- 1) Po ustaleniu kwot bazowych do prognozy dla wszystkich wydatków przyjęto założenie, iż będą się one zmieniały odpowiednio do prognozowanego wskaźnika inflacji w latach 2004-2008.
- 2) Dla wydatków w dziale *Oświata i Wychowanie* oraz *Edukacyjna opieka wychowawcza* przyjęto założenie, iż łączny ich poziom w tych działach nie przekroczy prognozowanych dochodów z subwencji oświatowej w poszczególnych latach.
- 3) Założenia o wysokości wydatków majątkowych przyjęto według planu, który prezentuje poniższa tabela.

Wydatki majątkowe-podsumowanie	2004	2005	2006	2007	2008
RAZEM	3 930 000	7 010 000	10 910 000	13 230 000	11 650 000
Środki własne	505 000	365 000	840 000	1 115 000	1 025 000
Kredyty preferencyjne	0	0	0	0	0
Dotacje z budżetu państwa na zadania własne	0	0	0	0	0
Porozumienia między JST	1 000 000	0	0	450 000	0
Fundusze UE	400 000	4 380 000	7 750 000	9 310 000	8 200 000
PFOS i GW	2 025 000	2 265 000	2 320 000	2 355 000	2 425 000

2.3. ZAŁOŻENIA DOTYCZĄCE ZACIĄGANIA I SPŁATY ZOBOWIĄZAŃ

Dla wszystkich kredytów i pożyczek prognozowanych do zaciągnięcia przez Powiat w celu zbilansowania swojej sytuacji finansowej przyjęto następujące warunki:

- 1) Średni okres zaciągnięcia zobowiązania wynosi 6 lat.
- 2) Dla każdego zobowiązania przyjęto okres karencji dla spłaty kapitału – 1,5 roku.
- 3) Stopa bazowa dla prognozowanych zobowiązań została przyjęta na poziomie prognozowanej stopy WIBOR 6M.
- 4) Marża banku powyżej stopy bazowej została ustalona na poziomie 0,5%.
- 5) Przyjęto założenie, iż kredyty i pożyczki zaciągane będą przez Powiat w połowie każdego roku budżetowego.

3. WYNIKI PROGNOZY FINANSOWEJ

3.1. BUDŻET BIEŻĄCY

W wyniku przyjętych założeń do prognozy dochody bieżące Powiatu będą miały w ujęciu realnym w latach 2004-2008 o ok. 1% rocznie. Dane prezentuje poniższa tabela.

Tabela 2: Dochody bieżące budżetu Powiatu Gryfińskiego, ich zmiany realne w latach 2003-2008

ROK	2003 (plan)	2004	2005	2006	2007	2008
Dochody własne bieżące*	4 807 496	4 893 950	5 013 284	5 114 375	5 227 907	5 344 329
Udziały w podatkach stanowiących dochód budżetu państwa	470 138	490 570	515 393	541 485	568 897	597 698
Subwencje	21 817 624	21 412 895	21 593 393	21 748 321	21 907 122	22 069 894
Dotacje na zadania bieżące**	14 034 623	14 802 782	15 246 865	15 628 037	16 018 738	16 419 206
Razem dochody bieżące	41 129 881	41 600 197	42 368 936	43 032 218	43 722 665	44 431 126
zmiana realna	-	-1,13%	-1,12%	-0,91%	-0,87%	-0,86%

*Dochody ogółem bez dochodów ze sprzedaży mienia

** Dotacje nie zawierają dotacji na zadania inwestycyjne

Źródło: Opracowanie własne

W związku z tendencją malejącą po stronie dochodów przyjęto założenie, iż wydatki bieżące Powiatu również będą miały realnie w latach 2004-2008 w podobnym tempie. Największe ograniczenie wydatków będzie miało miejsce w roku 2004 (o 4,7% w stosunku do roku 2003). Zmiana ta wynika głównie z ograniczenia wydatków w sferze edukacji. W ramach opracowania budżetu na rok 2004 podjęto stosowane działania zmierzające do zmniejszenia wspomnianych wydatków celem dopasowania ich poziomu do malejącej liczby uczniów w szkołach prowadzonych przez Powiat, a co za tym idzie mniejszego poziomu subwencji oświatowej przekazywanej z budżetu centralnego.

Tabela 3: Wydatki bieżące budżetu Powiatu Gryfińskiego, ich zmiany realne w latach 2003-2008

ROK	2003 (plan)	2004	2005	2006	2007	2008
Wydatki osobowe	26 614 079	25 850 815	26 255 443	26 602 749	26 958 737	27 323 625
Dotacje z budżetu	1 489 182	1 263 255	1 282 677	1 299 347	1 316 435	1 333 949
Wydatki remontowe	853 873	919 784	947 378	971 062	995 339	1 020 222
Pozostałe wydatki bieżące	11 860 932	11 766 719	12 047 204	12 287 954	12 534 723	12 787 660
Razem wydatki bieżące	40 818 066	39 800 573	40 532 702	41 161 112	41 805 233	42 465 457
zmiana realna	-	-4,7%	-1,1%	-0,9%	-0,9%	-0,9%

Źródło: Opracowanie własne

Realizacja założeń dotyczących kształtowania poziomu dochodów i wydatków bieżących będzie skutkowałą wypracowaniem większego niż dotychczas wyniku budżetu bieżącego w roku 2004 (wzrost z poziomu ok. 300 tys. zł w roku 2003 do poziomu ok. 1 800 tys. zł w roku

2004), a następnie utrzymaniem podobnej tendencji w kolejnych latach. Reforma taka umożliwi realizację założonego programu inwestycyjnego Powiatu w latach 2004-2008.

Tabela 4: Wynik budżetu bieżącego Powiatu Gryfińskiego, jego zmiany realne oraz udział w dochodach ogółem w latach 2003-2008

ROK	2003 (plan)	2004	2005	2006	2007	2008
Dochody budżetu bieżącego	41 129 881	41 600 197	42 368 936	43 032 218	43 722 665	44 431 126
Wydatki budżetu bieżącego	40 818 066	39 800 573	40 532 702	41 161 112	41 805 233	42 465 457
Wynik budżetu bieżącego	311 815	1 799 624	1 836 234	1 871 106	1 917 432	1 965 669
Wynik budżetu bieżącego jako % dochodów ogółem	0,8%	4,2%	3,9%	3,7%	3,6%	3,7%
zmiana realna	-	464,2%	-0,9%	-0,6%	0,0%	0,0%

Źródło: Opracowanie własne

3.2. BUDŻET KAPITAŁOWY

Wynik budżetu bieżącego powiększają prognozowane wpływy ze sprzedaży majątku Powiatu dając kategorię budżetu kapitałowego, jaką są wolne środki. Wolne środki stanowią potencjał finansowy Powiatu, który może być rozdysponowany na cele kapitałowe, tj. spłatę zadłużenia oraz wydatki majątkowe.

Tabela 5: Wolne środki w budżecie Powiatu Gryfińskiego, ich zmiany realne oraz udział w dochodach ogółem w latach 2003-2008

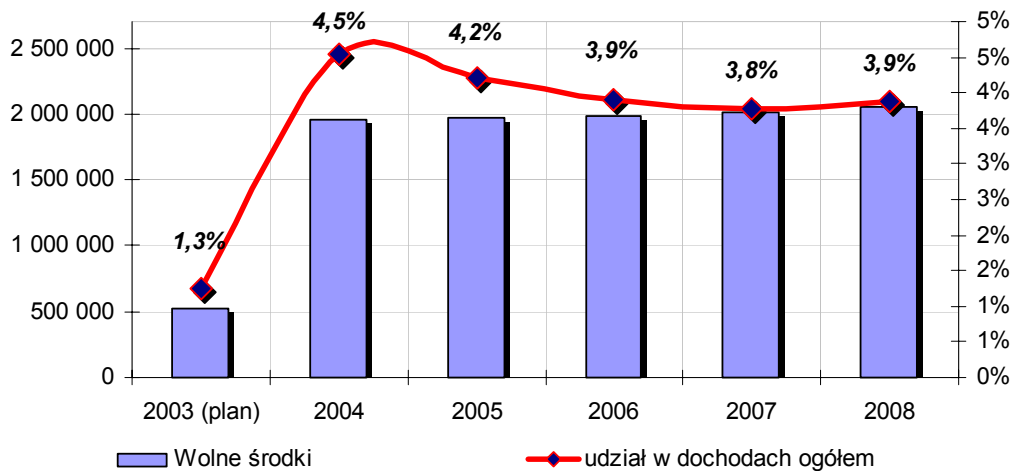
ROK	2003 (plan)	2004	2005	2006	2007	2008
Wynik budżetu bieżącego	311 815	1 799 624	1 836 234	1 871 106	1 917 432	1 965 669
Wpływy ze sprzedaży majątku Powiatu	209 560	161 500	137 275	116 684	99 181	84 304
Wolne środki	521 375	1 961 124	1 973 509	1 987 790	2 016 613	2 049 973
Wolne środki jako % dochodów ogółem	1,3%	4,5%	4,2%	3,9%	3,8%	3,9%
zmiana realna	-	267,7%	-2,3%	-1,7%	-1,0%	-0,8%

Źródło: Opracowanie własne

W warunkach realizacji przyjętych założeń, w latach 2004-2008 Powiat Gryfiński wypracuje wolne środki na poziomie ok. 4% prognozowanych dochodów budżetowych w poszczególnych latach. Dane prezentuje poniższy wykres.

Wykres 1: Wolne środki w relacji do dochodów ogółem w budżecie Powiatu Gryfińskiego w latach 2003-2008

Źródło: Opracowanie własne

W wyniku spłaty zadłużenia zaciągniętego do połowy roku 2003 oraz zadłużenia prognozowanego do zaciągnięcia celem zbilansowania sytuacji finansowej w latach 2004-2008 Powiat osiągnie poziom wolnych środków netto zaprezentowany w poniższej tabeli. Kwoty te będą stanowiły jedno ze źródeł sfinansowania wydatków majątkowych.

Tabela 6: Deficyt gotówkowy w budżecie Powiatu Gryfińskiego w latach 2003-2008

ROK	2003 (plan)	2004	2005	2006	2007	2008
Wolne środki	521 375	1 961 124	1 973 509	1 987 790	2 016 613	2 049 973
Obsługa zadłużenia	1 134 455	1 726 443	1 520 736	1 478 721	1 439 780	1 194 601
Wolne środki netto (po obsłudze zadłużenia)	-613 080	234 681	452 773	509 068	576 833	855 372
Wydatki majątkowe	191 966	6 430 000	7 010 000	10 910 000	13 230 000	11 650 000
Deficyt gotówkowy	-805 046	-6 195 319	-6 557 227	-10 400 932	-12 653 167	-10 794 628

Źródło: Opracowanie własne

Powyzsza tabela prezentuje również deficyt gotówkowy Powiatu po zrealizowaniu wydatków majątkowych w wysokości wynikającej z przyjętego planu inwestycyjnego w latach 2004-2008.

Deficyt gotówkowy będzie sfinansowany ze źródeł o charakterze kredytowym/pożyczkowym, a także z dotacji na cele inwestycyjne i ze środków Powiatowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej. Dotacje na cele inwestycyjne wynikające z programu inwestycyjnego Powiatu Gryfińskiego są wynikiem założeń o pozyskaniu środków z funduszy UE na poszczególne zadania inwestycyjne.

Założenia dotyczące źródeł finansowania deficytu gotówkowego prezentuje poniższa tabela.

Tabela 7: Źródła finansowania deficytu gotówkowego Powiatu Gryfińskiego w latach 2003-2008

ROK	2003 (plan)	2004	2005	2006	2007	2008
Deficyt gotówkowy	-805 046	-6 195 319	-6 557 227	-10 400 932	-12 653 167	-10 794 628
Kredyty komercyjne	3 500 000	0	0	400 000	550 000	200 000
Dotacje na inwestycje / porozumienia z JST	0	1 400 000	4 380 000	7 750 000	9 760 000	8 200 000
Powiatowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej	0	2 025 000	2 265 000	2 320 000	2 355 000	2 425 000
Roczne przepływy gotówki netto	2 694 954	-2 770 319	87 773	69 068	11 833	30 372

Źródło: Opracowanie własne

W latach 2004-2008 sytuacja finansowa Powiatu Gryfińskiego zostanie zbilansowana. Roczne przepływy gotówki prezentowane w tabeli 7 prawie w całym okresie prognozy przyjmą wartości dodatnie z wyjątkiem roku 2004, w którym ujemny przepływ na koniec roku zostanie sfinansowany ze środków z roku 2003 (stan środków pieniężnych na koniec roku 2003 w tabeli 8). Stan środków pieniężnych na koniec każdego roku objętego prognozą będzie się kształtował na poziomie zapewniającym zachowanie płynności finansowej Powiatu, tj. 1,7-1,8% dochodów ogółem.

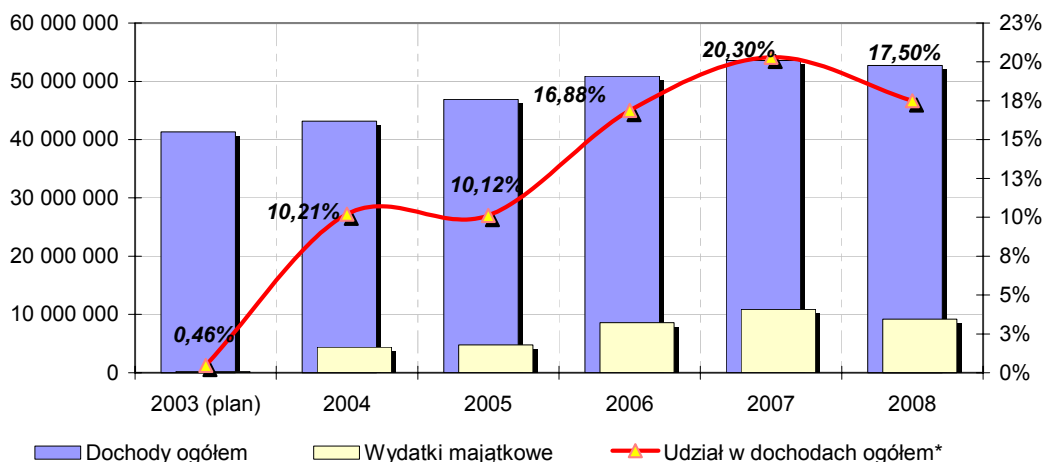
Tabela 8: Roczny przepływ gotówki i stan środków pieniężnych Powiatu Gryfińskiego w latach 2003-2008

ROK	2003 (plan)	2004	2005	2006	2007	2008
Roczne przepływy gotówki netto	2 694 954	-2 770 319	87 773	69 068	11 833	30 372
Stan srodków pieniężnych na koniec roku	3 518 880	748 561	836 334	905 402	917 235	947 607
<i>Wskaźnik płynności finansowej</i>	<i>8,5%</i>	<i>1,7%</i>	<i>1,8%</i>	<i>1,8%</i>	<i>1,7%</i>	<i>1,8%</i>

Źródło: Opracowanie własne

Realizacja założeń przyjętych do prognozy finansowej Powiatu pozwoli na wdrożenie ambitnego programu inwestycyjnego. Zgodnie z przyjętymi założeniami, udział wydatków majątkowych w dochodach ogółem osiągnie poziom ok. 20%. Dane prezentuje poniższy wykres.

Wykres 2: Wydatki majątkowe w relacji do dochodów ogółem w budżecie Powiatu Gryfińskiego w latach 2003-2008

*W wydatkach majątkowych i ich udziale w dochodach ogółem nie uwzględnia się wydatków finansowanych z PFOŚ i GW

Źródło: Opracowanie własne

3.3. ZADŁUŻENIE

Dane dotyczące zadłużenia Powiatu Gryfińskiego zaprezentowane poniżej obejmują lata 2003-2013 z uwagi na okres spłaty zobowiązań zaciągniętych przez Powiat przed rokiem 2003. Celem takiego ujęcia jest kompletne przedstawienie sytuacji finansowej Powiatu wraz ze wszystkimi obciążeniami wynikającymi z podjętych dotychczas zobowiązań.

Tabela 9: Stan i obsługa istniejącego zadłużenia Powiatu Gryfińskiego w latach 2003-2013

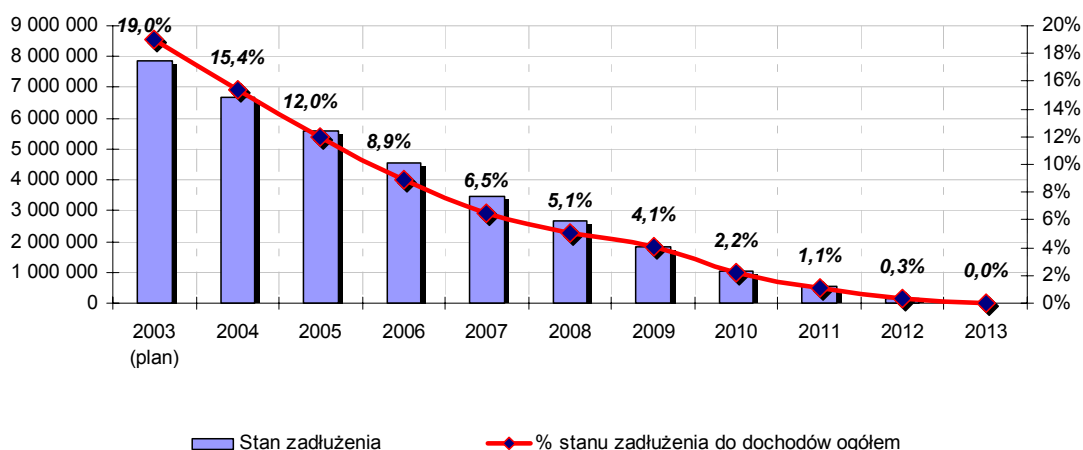
ROK	2003 (plan)	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stan zadłużenia	7 842 240	6 661 244	5 611 851	4 545 584	3 461 649	2 666 601	1 852 198	1 017 542	536 703	158 710	0
Obsługa zadłużenia	1 289 597	1 726 443	1 520 736	1 465 921	1 396 580	1 047 401	1 009 730	971 477	551 141	418 970	170 828
% stanu zadłużenia do dochodów ogółem	19,0%	15,4%	12,0%	8,9%	6,5%	5,1%	4,1%	2,2%	1,1%	0,3%	0,0%
% obsługi zadłużenia do dochodów ogółem	3,1%	4,0%	3,2%	2,9%	2,6%	2,0%	2,2%	2,1%	1,2%	0,9%	0,4%

Źródło: Opracowanie własne

W powyższej tabeli oraz na wykresach 3 i 4 zaprezentowano stan i wielkość obsługi zadłużenia Powiatu w sytuacji, gdy jednostka nie zaciąga nowych zobowiązań w latach 2004-2008.

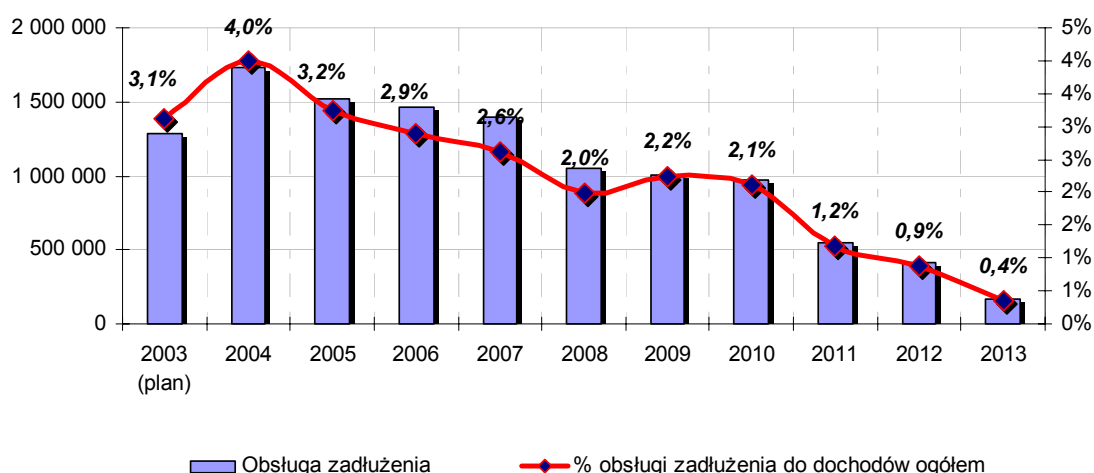
Do 2013 roku Powiat będzie spłacał kredyt na przebudowę i modernizację budynku Starostwa Powiatowego, zaciągnięty w roku 2002 w kwocie 2,5 mln zł (kredyt w Euro) na okres 11 lat oraz kredyt na sfinansowanie zobowiązań SPZOZ, planowany do zaciągnięcia w roku 2003 w kwocie 3,5 mln zł na okres 7 lat. Są to największe obciążenia Powiatu. Okres spłaty pozostałych kredytów i pożyczek upływa w roku 2007.

Wykres 3: Stan istniejącego zadłużenia w relacji do dochodów ogółem Powiatu Gryfińskiego w latach 2003-2013

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 4: Obsługa istniejącego zadłużenia w relacji do dochodów ogółem Powiatu Gryfińskiego w latach 2003-2013

Źródło: Opracowanie własne

W wyniku przyjętych założeń do prognozy dotyczących wieloletniego programu inwestycyjnego Powiatu na lata 2004-2008 określono poziom nowego zadłużenia niezbędny do sfinansowania wydatków majątkowych. Stan i obsługę zadłużenia Powiatu, łącznie istniejącego i prognozowanego, prezentują tabela i wykresy zamieszczone poniżej.

Tabela 10: Stan i obsługa zadłużenia Powiatu Gryfińskiego, łącznie istniejącego i nowego w latach 2003-2013

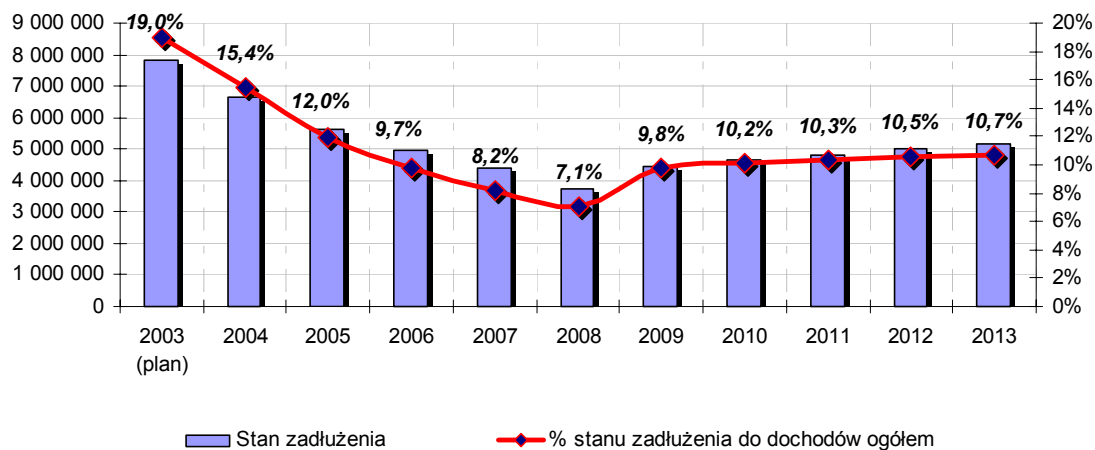
ROK	2003 (plan)	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Stan zadłużenia	7 842 240	6 661 244	5 611 851	4 945 584	4 411 649	3 736 601	4 432 198	4 667 542	4 816 703	5 008 710	5 160 000
Obsługa zadłużenia	1 289 597	1 726 443	1 520 736	1 478 721	1 439 780	1 194 601	1 322 610	1 408 197	1 393 141	1 565 130	1 509 308
% stanu zadłużenia do dochodów ogółem	19,0%	15,4%	12,0%	9,7%	8,2%	7,1%	9,8%	10,2%	10,3%	10,5%	10,7%
% obsługi zadłużenia do dochodów ogółem	3,1%	4,0%	3,2%	2,9%	2,7%	2,3%	2,9%	3,1%	3,0%	3,3%	3,1%

Źródło: Opracowanie własne

Zarówno stan jak i obsługa zadłużenia w relacji do prognozowanych dochodów ogółem Powiatu nie przekroczą wskaźników ustawowych (odpowiednio 60% i 15% dochodów ogółem). Stan i obsługa zadłużenia do roku 2008 będą nawet się zmniejszać z roku na rok. W latach 2009-2013 natomiast, wskaźniki te ukształtują się na poziomie: stan zadłużenia - ok. 10% dochodów ogółem i obsługa zadłużenia – ok. 3% dochodów ogółem.

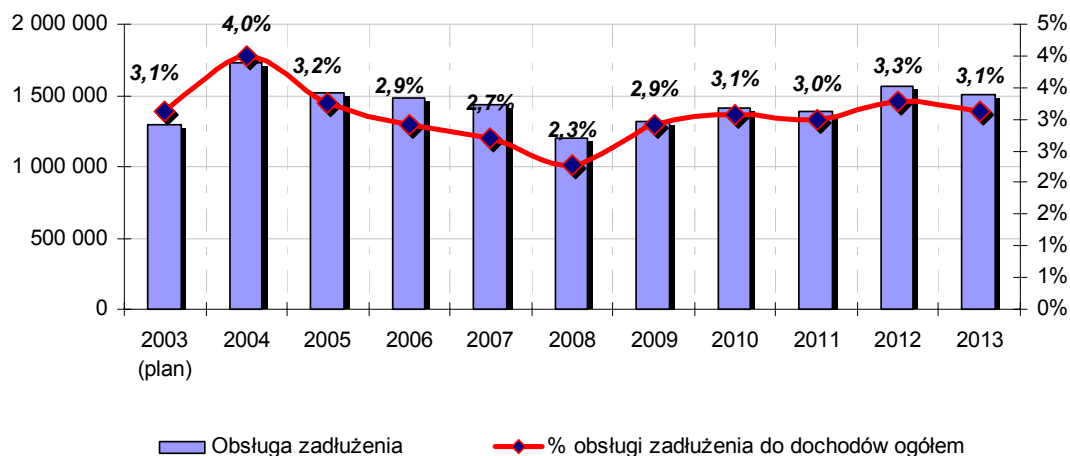
Jest to wynik przyjęcia założenia, iż Powiat będzie zaciągał nowe zobowiązania w celu utrzymania akceptowalnego poziomu wydatków majątkowych, tj. ok. 4-5% dochodów ogółem.

Wykres 5: Stan zadłużenia w relacji do dochodów ogółem Powiatu Gryfińskiego, łącznie istniejącego i nowego w latach 2003-2013

Źródło: Opracowanie własne

Wykres 6: Obsługa zadłużenia w relacji do dochodów ogółem Powiatu Gryfińskiego, łącznie istniejącego i nowego w latach 2003-2013

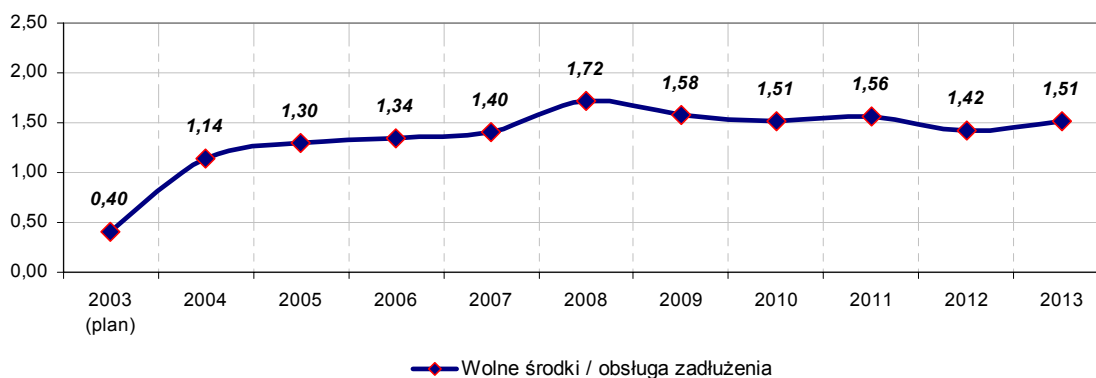

Źródło: Opracowanie własne

Kluczowym założeniem przy określaniu zdolności kredytowej Powiatu Gryfińskiego było utrzymanie właściwej relacji poziomu wolnych środków do obsługi zadłużenia. Przyjęto założenie, iż prognozowana obsługa zadłużenia w poszczególnych latach nie może pochłaniać całości prognozowanych wolnych środków jednostki.

Poniższy wykres prezentuje kształtowanie się omawianego wskaźnika w latach 2003-2013. Poziom wskaźnika powyżej jedności oznacza, iż część wolnych środków będzie przeznaczana na sfinansowanie wydatków majątkowych Powiatu.

Wykres 7: Wolne środki w relacji do obsługi zadłużenia Powiatu Gryfińskiego w latach 2003-2013

Źródło: Opracowanie własne

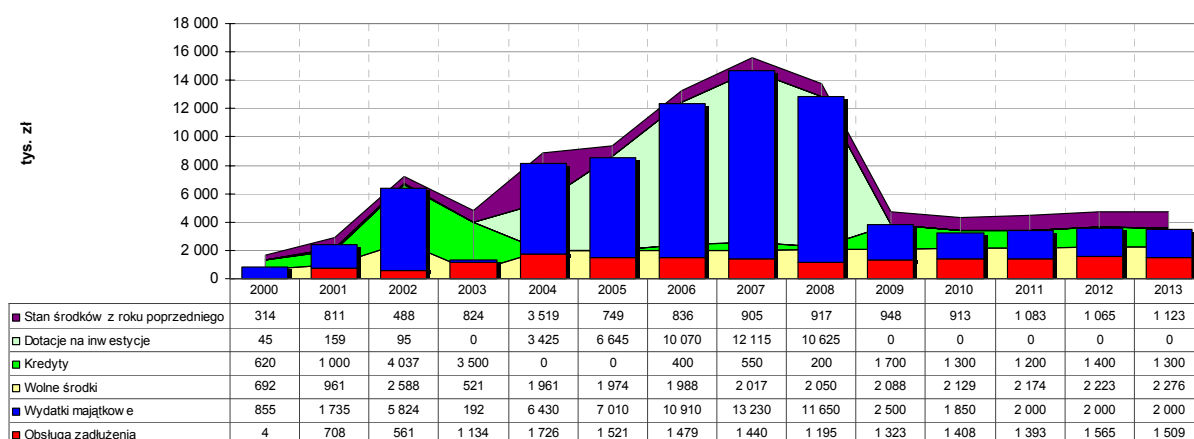
Poziom wskaźnika powyżej 1,5 należy uznać za bezpieczny, stąd w prognozie na lata 2009-2013, czyli po zrealizowaniu programu inwestycyjnego przez Powiat, uwzględniono takie właśnie założenie. W latach realizacji programu natomiast wskaźnik ten przyjmie nieco niższe, jakkolwiek również bezpieczne wartości (powyżej poziomu 1).

3.4. PODSUMOWANIE

Poniższy wykres obrazuje podsumowanie sytuacji finansowej Powiatu Gryfińskiego w latach 2000-2013 według prognozy wykonanej w wariantcie założeń przedstawionych w niniejszym opracowaniu.

Analizując i interpretując wyniki niniejszej prognozy należy mieć na uwadze, iż powyższe wnioski dotyczące zdolności kredytowej i inwestycyjnej Powiatu są warunkowane wdrożeniem reformy po stronie wydatków bieżących, która zakłada znaczne ich ograniczenie oraz realizacją założeń dotyczących pozyskania środków zewnętrznych w formie dotacji na sfinansowanie programu inwestycyjnego.

Wykres 8: Podsumowanie sytuacji finansowej Powiatu Gryfińskiego w latach 2000-2013

Źródło: Opracowanie własne

Płaszczyzny wykresu obrazują środki Powiatu dostępne na działalność inwestycyjną i obsługę zadłużenia. Żółta płaszczyzna to wolne środki budżetu Powiatu, ciemnozielona odpowiada poziomowi kredytowania w poszczególnych latach, jasnozielona to dotacje na inwestycje (w ramach tej kategorii ujęto również środki PFOŚ i GW), fioletowa natomiast, to stan środków z roku z poprzedniego.

Słupki wykresu przedstawiają poziom wydatków majątkowych (niebieska część słupków) i obsługi zadłużenia (czerwona część słupków) w poszczególnych latach.

Wykres odzwierciedla przyjęte założenia: realizacja ambitnego programu inwestycyjnego w latach 2004-2008 i związany z nim wysoki poziom dochodów/przychodów z dotacji.

ZAŁĄCZNIK 1: SŁOWNIK

Dochody bieżące – dochody ogółem pomniejszone o wpływy z tytułu sprzedaży majątku JST (w tym przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności) oraz dochody z tytułu dotacji na realizację zadań inwestycyjnych.

DOCHODY BIEŻĄCE

=

DOCHODY OGÓŁEM

-

DOCHODY ZE SPRZEDAŻY MIENIA

-

DOTACJE NA CELE INWESTYCYJNE

Dochody własne – dochody z opłat, dochody z majątku JST, pozostałe dochody własne JST w postaci opłat za usługi; czynszów, itp. Do kategorii dochodów własnych nie zalicza się dochodów z tytułu udziałów we wpływach z podatków budżetu państwa.

Wydatki majątkowe – wydatki inwestycyjne JST i jej jednostek budżetowych oraz wydatki na zakup udziałów w spółkach, dotacje z budżetu JST na finansowanie inwestycji jednostek organizacyjnych i innych podmiotów.

Wydatki bieżące – do wydatków bieżących zaliczono: wydatki na wynagrodzenia wraz pochodnymi, wydatki remontowe, dotacje na zadania bieżące udzielane z budżetu JST oraz pozostałe wydatki bieżące (kategoria ta nie obejmuje wydatków na zapłatę odsetek od kredytów/pożyczek/obligacji).

Wynik budżetu bieżącego – różnica pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi (bez wydatków z tytułu odsetek od istniejącego i planowanego zadłużenia). W modelu do prognozy finansowej wynik budżetu bieżącego kalkulowany jest w następujący sposób:

WYNIK BUDŻETU BIEŻĄCEGO

=

DOCHODY BIEŻĄCE

-

WYDATKI BIEŻĄCE

Wolne środki – środki dostępne na obsługę zadłużenia (istniejącego i planowanego) i wydatki majątkowe. Wolne środki są różnicą pomiędzy dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi, powiększoną o wpływy ze sprzedaży mienia i prywatyzacji majątku JST. W modelu do prognozy finansowej wolne środki kalkulowane są w następujący sposób:

WOLNE ŚRODKI

=

WYNIK BUDŻETU BIEŻĄCEGO

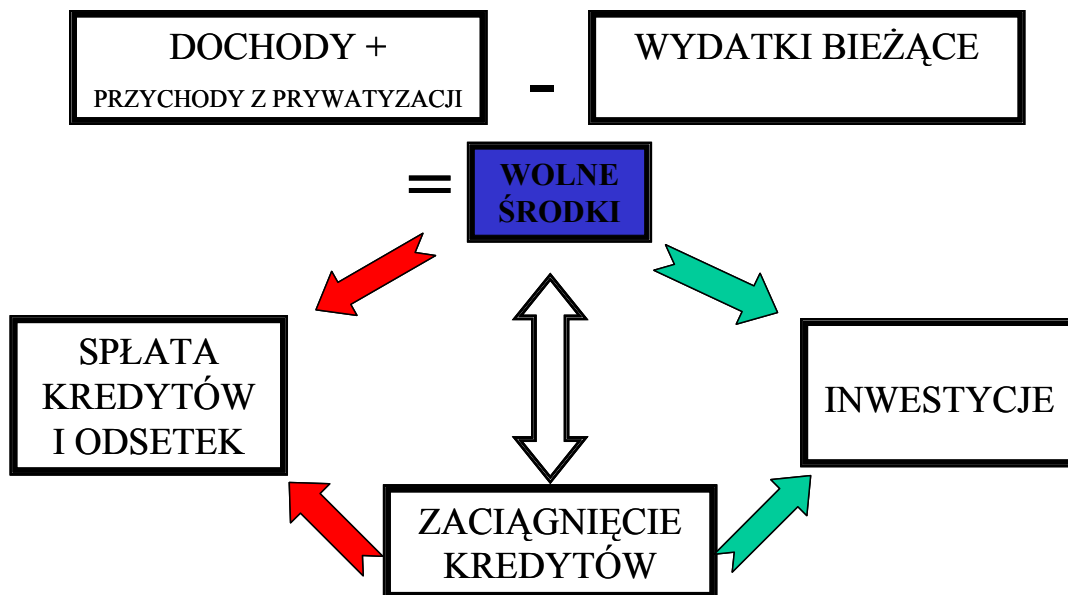
+

DOCHODY ZE SPRZEDAŻY MIENIA

+

PRZYCHODY Z PRYWATYZACJI

Inny sposób liczenia wolnych środków oraz ich przeznaczenie prezentuje poniżej zamieszczony schemat. Jeśli dochody ogółem wraz z przychodami z prywatyzacji pomniejszymy o wszystkie wydatki o charakterze bieżącym, otrzymamy właśnie kategorię wolnych środków. Kwota ta stanowi pulę środków własnych, jakie mogą być przeznaczone na spłatę kredytów i odsetek oraz inwestycje. Jednocześnie, ta pula środków może być powiększona o dodatkowe wpływy z kredytów i pożyczek (ewentualnie obligacji). Zwiększenie wydatków inwestycyjnych może powodować jednocześnie zwiększenie obciążeń z tytułu spłaty kredytów i odsetek i tym samym zmniejszenie wolnych środków (czerwone strzałki na schemacie).

Deficyt gotówkowy – różnica pomiędzy kwotą wolnych środków a całkowitą obsługą zadłużenia w danym roku budżetowym (raty kredytów i pożyczek / wykup obligacji i odsetki od istniejącego i planowanego zadłużenia) oraz kwotą wydatków majątkowych. Dla celów kalkulacji deficytu gotówkowego oprócz dochodów i wydatków budżetowych bierze się pod uwagę również przychody i rozchody budżetu JST (raty kredytów i pożyczek / obligacji oraz przychody z prywatyzacji).

Wpływy równoważące deficyt gotówkowy – przychody z kredytów, pożyczek emisji obligacji oraz dochody z tytułu dotacji na zadania inwestycyjne. W modelu dla Powiatu uwzględniono również przychody PFOŚiGW w kwotach, w jakich finansują zadania inwestycyjne. Ponadto, w celu ujęcia wszystkich przepływów gotówkowych JST wśród omawianych wpływów uwzględnia się również pożyczki udzielone z budżetu JST (w kwocie różnicy pomiędzy kwotą pożyczek udzielonych i zwróconych do budżetu).

Roczny przepływ gotówki netto - oznacza zmianę stanu gotówki w ciągu roku budżetowego.

Stan środków pieniężnych na koniec roku - roczny przepływ gotówki uzupełniony o stan gotówki z roku poprzedniego; oznacza stan zasobów gotówkowych w JST na koniec roku.

Obsługa zadłużenia – raty kapitałowe (wykup obligacji) i odsetki od zaciągniętych lub planowanych do zaciągnięcia przez JST zobowiązań, także potencjalne spłaty kwot wynikające z udzielonych poręczeń i gwarancji przez JST, przypadające na dany rok budżetowy.

Obsługa zadłużenia (bez poręczeń i gwarancji) – obsługa zadłużenia nie uwzględnia płatności z tytułu udzielonych lub planowanych poręczeń i gwarancji.

Stan zadłużenia – skumulowany stan zobowiązań dłużnych na koniec roku budżetowego z tytułu zaciągniętych kredytów, pożyczek, wyemitowanych przez JST obligacji.

Przychody z kredytów, pożyczek, obligacji – suma wpływów z kredytów, pożyczek i emisji obligacji w danym roku budżetowym.

Zmiana realna – jest to rzeczywista zmiana badanej wielkości finansowej, uwzględniająca informacje o poziomie inflacji, obliczana według następującego wzoru:

$$Zmiana\ realna = \left(\left(\frac{WB}{WP * (1 + IB)} \right) - 1 \right) * 100\%$$

gdzie:

WB – wartość z roku bieżącego (roku, w którym liczymy zmianę realną w stosunku do roku poprzedniego)

WP – wartość z roku poprzedniego (roku poprzedzającego rok, na koniec którego liczymy zmianę realną)

IB – stopa inflacji z roku bieżącego